

Doc. 5

Պատօնիս պատճեր
Հայրականութեա վրանան
Ա. Էջմիածնի

1945

Համառների և գործադրություն
Դեղոց Զ. Կարստիկն
Ամենայն Հայոց
ի ՅԵ յաւթիւնի 1945 տարի
ի Ս. Էջմիածին

ԱԶԳԱՅԻՆ-ԵԿԵՊԵՏՈՒՅԿԵՆ ԺՈՂՈՎ ԴՈՒՄԾՐԵԼՈՒ ՀԱՏՈՒԿ ԿԱՆՈՆԱՅԻՆ ՄԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

1. Հայաստանյաց Առաքելական Ս. Եկեպան, նույնագույն Գերագույն կանոնադիր մարմինը Ազգերական-Եկեղեցական ժողովն է:
2. Ազգային-Եկեղեցական ժողովը գույնը արվում է Ս. Էջմիածնում:
3. Ազգային-Եկեղեցական ժողովը հրաբում է Ամենայն Հայոց Սայրազույն տակածատիարք Կարողիկոսը:
4. Ազգային-Եկեղեցական ժողովի նախաճն է Ամենայն Հայոց Սայրազույն տատիարք Կարողիկոսը:
5. Տանն Կիլիկիո Կաթողիկոսը, Երուսաղեմի և Կ. Պոլսո Պատրիարքները ժողովունախաթոռ անդամներն են:
6. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի հինգության դեպքում Ազգային-Եկեղեցան ժողովին նախագահում են Տանն Կիլիկիո Կաթողիկոսը, Երուսաղեմի և կամ Պոլսո Պատրիարքը, Սոցա բացականական դեպքում նախագահում է Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի տեղապահը կաթողիկոս Հանձնարարությամբ:
7. Ազգային-Եկեղեցական ժողովի իրասությանն ենթակա են Հետևալ հիմնան խնդիրները:
- Ա) Ընտրություն Ամենայն Հայոց Սայրազույն Պատրիարք-Լաքուղիկոսի:
- Բ) Ընտրություն Ս. Էջմիածնի Գերագույն Հոգևոր Խորհրդի անդամների:
- Գ) Հաստատություն Ազգային-Եկեղեցական Սահմանադրության:
- Դ) Քննություն և վճռահատություն Եկեղեցական և այլ կանոնական հանդիսանուր արցերի:
- Ե) Կարգավորում եկեղեցական տնտեսական վիճակի:
- Զ. Ազգային-Եկեղեցական ժողովը սրում է իր զբաղմունքների օրակարգը և գործունեության ներքին հրահանգը.
9. Ազգային-Եկեղեցական ժողովի անդամ են՝
  - Ա) Ս. Էջմիածնի Գերագույն Հոգևոր Խորհրդի անդամները,
  - Բ) Տանն Կիլիկիո Կաթողիկոսն իր եպիսկոպոսներով և Երուսաղեմի ու Կ. Պոլսի պատրիարքները,
  - Գ) Հայոց եկեղեցու բոլոր առաջնորդները,
  - Դ) Հայոց եկեղեցու բոլոր եպիսկոպոսները:
10. Ազգային-Եկեղեցական ժողովի անդամ են Ս. Էջմիածնի, Տանն Կիլիկիո, Ս. Երուսաղեմի միաբանության, Կ. Պոլսի պատրիարքության մի-մի ներկայացուցիչները:
11. Ազգային-Եկեղեցական ժողովի անդամ Կարող են լինել ժողովրդից ընտրված երեսուն տարին լրացած իրավասության հիմնաները:
12. Յուրաքանչյուր թեմի ժողովուրդ մասնակցում է Ազգային-Եկեղեցական ժողովին իր ընտրած մեկ կամ ավելի պատգամավորներով:
13. Մինչև քսան և հինգ հազար ժողովուրդ ունեցող թեմը ընտրում է մեկ պատգամավոր, յուրաքանչյուր թեմ ընտրում է այնքան պատգամավոր, որքան անգամ քսան և հինգ հազար ժողովուրդ է պարունակում իր մեջ:

Վերջին 25.000-ը կարող է լրիվ մինել, բայց ոչ պակաս 10.000-ից:

Սանորություն.—Ա. Յուրաքանչյուրի թեմ իր ընտրելի պատգամավորների թվով ընտրում է անձնափոխանորդներ, որոնք փոխարինում են պատգամավորին, եթե նա որևէ պատճառով անկարող է անձամբ մասնակցիլ ժողովի:

Սանորություն.—Բ. Յուրաքանչյուրի թեմ վիճակագրության հիման վրա բաժանվում է շրջանների այն հաշվով, որ յուրաքանչյուր շրջան բաղկանաբան և հինգ հազար ժողովրդից:

14. **Ազգային** — Եկեղեցական ժողովի թեմական պատգամավորների ընտրության մասնակցում են Հոգևորականների և քաղաքացիական շափառասություն ունեցող աշխարհական իրավասու ժխականները:

15. Յուրաքանչյուր հազար շուրջ ունեցող համայնքը ընտրում է մի պատվիրակ:

Սանորություն.—Փոքր համայնքները ըստ հարմարության միացվում են պատվիրակ ընտրելու համար:

16. **Պատվիրակները** պատգամավորին կարող են ընտրել իրենց միջից կամ զրոյից:

17. **Ազգային** — Եկեղեցական պատգամավորների, անձնափոխանորդների, պատվիրակների ընտրությունը ՍՍՌ Միության սահմաններից դուրս գտնված թիմերում կատարվում է ըստ տեղական գործող Հայոց կանոնադրությունների, առհմանադրությունների և կամ ավանդական կարգերի, երանանգվելով սույն կանոնադրությամբ:

18. **Ազգային** - Եկեղեցական պատգամավորների ընտրության ժամանակաշեմական տարածումը ամենատեսակ տարակուան լուծումը տալիս է Ս. Էջմիածնի Գերադասությունը:

19. Կարիք եղած դեպքում Ս. Էջմիածնի Գերադասույն Հոգևոր Խորհուրդը տալիս հարկավոր բացատրություններ և Տ. Տանգներ, իսկ Տանի Կիլիկիոյ Կաթողիկոսությունը, երասակների և Կ. Պուտու Միարքությունները վճռում են իրենց ներկանուադրության համաձայն:

20. **Ամենայն** Հայոց Կաթողիկոսի մասնակիության դաշտում կամար Ազգային-Եկեղեցական ժողովի հրավիրում է Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը, Ս. Էջմիածնի Գերադասությունը Հոգևոր Խորհրդի հետո:

21. Նոր կաթողիկոսի ընտրությունի տեղի է ունենում Կաթողիկոսի մահվան ու ուշ քան վեց ամիս հետո:

22. **Ամենայն** Հայոց Կաթողիկոսի ընտրությունը Կատարվում է Ս. Էջմիածնի Տանգներ սույն կանոնադրության համաձայն:

23. **Ամենայն** Հայոց Կաթողիկոսի ընտրության կարգը որոշում է Ազգային-Եկեղեցական ժողովը:

Սույն կանոնադրությունն ընդունված վակերացված է 1945 թ. Հունիսի 18 տունի ունեցած Ազգային-Եկեղեցական ժողովի երրորդ նիստում:

ԴԻՎԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ-
ԽՈՐՀԵՑԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԸ